

Toets nieuw associate-
degreeprogramma
Theatertechniek
Amsterdamse Hogeschool voor
de Kunsten

29 juni 2017

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van het programma	6
	3.1 Algemeen	6
	3.2 Profiel instelling	6
	3.3 Profiel Ad-programma	6
4	Ad-programmabeoordeling	7
	4.1 Beoogde eindkwalificaties	8
	4.2 Onderwijsleeromgeving	10
	4.3 Toetsing	13
	4.4 Algemene conclusie over de kwaliteit van het Ad-programma	16
	4.5 Aanbevelingen	16
5	Overzicht oordelen	18
	Bijlage 1: Samenstelling panel	19
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	21
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	22
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	23

1 Samenvattend advies

Het Ad-programma Theatertechniek leidt op tot eerste inspeciënt; de persoon die leiding geeft aan de organisatie van de theatervoorstelling. Beoogde instromers zijn afgestudeerden van mbo-opleidingen podium- en evenemententechniek (PET). Deze mbo-opleidingen zijn gericht op de kennis en technische uitvoering van bijvoorbeeld licht, geluid en trekkenwand – het onderhoud, installatie en bediening van de apparatuur. Ad-studenten worden daarnaast opgeleid om verantwoordelijk zijn te voor onder meer werkvoorbereidingen, teamcoördinatie, roosters, plannings en het geven van instructies.

De eindkwalificaties van het Ad-programma Theatertechniek zijn opgesteld op basis van het beroepsprofiel van de Ad Theatertechnicus en de competenties van de bachelorspecialisatie Techniek en Theater. De bachelorcompetenties zijn afgeleid van het landelijk beroeps- en competentieprofiel van de bacheloropleiding Theater en het uitstrooprofiel Theatermaker. De Academie toont aan dat het Ad-programma de doelstellingen op niveau 5 heeft geformuleerd. De doelstellingen van het Ad-programma Theatertechniek zijn volgens het panel waardevol en relevant voor de theatersector en zijn op adequate wijze afgestemd op de nationale en internationale eisen.

Het tweejarige beroeps- en praktijkgerichte curriculum van het Ad-programma bestaat uit 120 studiepunten en is opgedeeld in twee jaar van ieder 60 EC. Het programma is thematisch opgebouwd. Het eerste jaar van de opleiding komen alle thema's aan de orde. Tevens is het eerste jaar een oriëntatie en kennismaking tussen student, opleiding en werkveld. Het Ad-programma Theatertechniek beschikt over een coherent praktijk- en beroepsgericht programma van voldoende kwaliteit. De leerdoelen per vak zijn inhoudelijk georiënteerd. Niet alle eindkwalificaties zijn echter vertaald in leerdoelen die specifiek aan een bepaald onderdeel zijn toegewezen. Het programma verdient dan ook nog nadere uitwerking.

Het personeel dat het Ad-programma Theatertechniek gaat verzorgen voldoet: zij zijn gekwalificeerd, erg gemotiveerd en beschikken over ruime werkervaring in de theaterpraktijk. Het Ad-programma Theatertechniek heeft voldoende mogelijkheden om eventuele problemen die de kwaliteit van het programma belemmeren, te kunnen signaleren. De Academie heeft een goed beeld van de beoogde doelgroep en weet hoe daarop aan te sluiten. Bovendien zet het programma selectie adequaat in. Het panel noemt het positief dat studenten zonder vertraging kunnen doorstromen naar de bacheloropleiding.

De Academie beschikt in het gebouw over modern en geavanceerd materiaal. De voorzieningen in het gebouw noemt het panel erg goed voor het aangeboden onderwijs. Het panel is tevens positief over de borging van de kwaliteit van de werkplek.

De toetsystematiek van de bacheloropleiding en het Ad-programma is gelijk. De Academie maakt onderscheid tussen de beoordelingen van afzonderlijke vakken en de integrale semesterbeoordeling waarin de integrale en individuele ontwikkeling van de student beoordeeld wordt. Deze semesterbeoordeling is vakoverstijgend. Het programmamanagement heeft goed nagedacht over de invulling van het ontwikkelingsgerichte toetsprogramma. Deze afwijkende toetsystematiek past naar het oordeel van het panel bij dit Ad-programma. Het proces van toetsing is helder en het panel

is van mening dat de projecten behorende bij het Ad-programma Theatertechniek passen bij de doelstellingen. Door de ervaring van de Academie voor Theater en Dans met dit type onderwijs en toetsing, heeft het panel er vertrouwen in dat de toetsing ook voor dit Ad-programma adequaat wordt uitgevoerd. Wel biedt de Academie nog weinig informatie hoe binnen de vakken getoetst wordt: de eindkwalificaties zijn in orde, maar het is niet geheel inzichtelijk op welke wijze de toetsing plaatsvindt. Het panel adviseert dan ook het toetsbouwwerk nader uit te werken.

De toetsing voldoet aan de eisen van validiteit, betrouwbaarheid en objectiviteit. De examencommissie heeft een heldere visie en bewaakt de kwaliteit van toetsen adequaat. De onafhankelijkheid van de examencommissie is voldoende. Het panel krijgt de indruk dat de Academie kritisch is op eigen toetsing. Bovenstaande aspecten geven het panel het vertrouwen dat de examencommissie de juiste beslissingen kan nemen voor het Ad-programma.

Het panel komt tot een eindoordeel voldoende ten aanzien van de kwaliteit van het nieuwe associate-degreeprogramma Theatertechniek van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Den Haag, 29 juni 2017

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte Toets nieuw
Associate-degreeprogramma Theatertechniek van de Amsterdamse Hogeschool voor de
Kunsten

H. Cole, BSc
(voorzitter)

drs. A.N. Koster
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De NVAO heeft een panel vastgesteld met volgende samenstelling:

- Voorzitter: Harry Cole (BSc) Head of program en docent podiumtechnieken – Royal Institute for Theatre, Cinema & Sound, Erasmus University College, Brussel. Daarnaast is Harry Cole beoordelaar bij het EHB testcentre for technical Experience;

Leden:

- Paul Beumer (BSc) Nu stage-manager voor de voorstelling Under Siege van de internationale tournee van Yang Liping. Was van 2007 tot en met 2016 assistent vormgever / hoofd techniek bij dansgezelschap ICKamsterdam. Daarvoor diverse en uiteenlopende nationale en internationale theaterproducties;
- Herman den Heeten (Moc), organisatieadviseur, betrokken bij de implementatie van associate degree in Hoger Onderwijs, thans werkzaam bij de Rotterdam Academy, Hogeschool Rotterdam;
- Student-lid: Nienke Bach Kolling BSc, student Onderwijskunde Universiteit Twente en student Lerarenopleiding basisonderwijs aan Saxion Hogeschool.

Het panel werd bijgestaan door drs. J. Siebenga (Siebenga Advies), procescoördinator NVAO en drs. A.N. Koster, onderwijskundige, Edukos Advies, extern secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe Ad-programma van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 9832) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de instelling verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 15 mei 2017 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. Een deel van deze vragen is vervolgens naar de aanvrager gestuurd met het verzoek de antwoorden op deze vragen, evenals een aantal aanvullende bijlagen, voorafgaand aan het locatiebezoek bij het panel aan te leveren. In bijlage 3 van dit adviesrapport is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen. Naar aanleiding van de aanvullende informatie heeft het panel per e-mail aanvullende vragen en opmerkingen uitgewisseld. Deze vragen zijn door de secretaris geïnventariseerd en zijn als input gebruikt voor het locatiebezoek.

Op 16 mei 2017 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de instelling. Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 13 juni 2017 aan de instelling voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De instelling heeft op 27 juni 2017 gereageerd op het adviesrapport. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen, waarna het definitieve rapport is vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 29 juni 2017 aan de NVAO aangeboden.

3 Beschrijving van het programma

3.1 Algemeen

Instelling:	Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
Ad-programma:	Theatertechniek
Variant:	voltijd
Afstudeerrichtingen:	geen
Locatie:	Amsterdam
Studieomvang (EC):	120 EC
CROHO-onderdeel:	Theater
Graad:	AD

3.2 Profiel instelling

De bacheloropleiding Theater is ondergebracht in de Academie voor Theater en Dans (ATD), een van de zes academies die samen de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK) vormen. De opleiding Techniek en Theater van de Academie voor Theater en Dans (voorheen de Theaterschool) werd in 1992 opgericht.

3.3 Profiel Ad-programma

Het beoogde Associate degree (Ad)-programma Theatertechniek zal worden aangeboden binnen de bestaande bacheloropleiding Theater (croho 34860), afstudeerrichting Techniek en Theater. De opleiding beoogt voor studenten met een mbo podium- en evenemententechniek achtergrond een kort hbo programma (Ad) op te richten die het verschil tussen mbo en hbo opvult. Het Ad-programma kent een instroom van ongeveer 10 studenten per jaar. De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht biedt soortgelijke bacheloropleidingen aan. Een Ad-programma op het gebied van Theatertechniek is (inter)nationaal uniek.

4 Ad-programmabeoordeling

Van toepassing is het Kader voor de beperkte Toets nieuw Ad-programma van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 9832).

Van toepassing is het Beoordelingskader voor het beperkte Toets nieuw Ad-programma van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 9832). Dit kader wordt gebruikt als de instelling beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie met 'peers' en de kernverantwoordelijken over de inhoud en kwaliteit van het Ad-programma en is gericht op drie vragen:

1. Wat beoogt het Ad-programma?
2. Hoe wil het Ad-programma dit realiseren?
3. Hoe wil het Ad-programma dit toetsen?

Deze drie vragen zijn vertaald in drie standaarden. Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een tweepuntsschaal: onvoldoende of voldoende. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van het Ad-programma in de vorm van een advies aan de NVAO. Het panel heeft daarbij drie mogelijkheden: een positief advies, een positief advies onder voorwaarden en een negatief advies.

Bij de beoordeling worden de volgende definities gehanteerd. Deze definities hebben zowel betrekking op de scores van de standaarden als op de scores van het Ad-programma in totaal.

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een Ad-programma binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

Het Ad-programma voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Voldoende

Het Ad-programma voldoet aan de basiskwaliteit.

Indien het Ad-programma niet volledig nieuw is of omgevormd wordt, worden bij de oordeelsvorming ook de gerealiseerde eindkwalificaties betrokken.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van het Ad-programma zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Het Ad-programma Theatertechniek leidt op tot eerste inspicieënt; de persoon die leiding geeft aan de organisatie van de theatervoorstelling en richt zich op afgestudeerden van mbo-opleidingen podium- en evenemententechniek (PET).

De eindkwalificaties van het Ad-programma Theatertechniek zijn opgesteld op basis van het beroepsprofiel van de Ad Theatertechnicus en de competenties van de bachelorspecialisatie Techniek en Theater. De bachelorcompetenties zijn afgeleid van het landelijk beroeps- en competentieprofiel van de bacheloropleiding Theater en het uitstrooprofiel Theatermaker. Het Ad-programma Theatertechniek hanteert het in 2016 herziene opleidingsprofiel. Dit opleidingsprofiel ligt voor ter validatie bij de Federatie Cultuur. Tevens heeft de opleiding met vertegenwoordigers uit het werkveld gesproken om bij het beroepsprofiel ook een profiel voor het Ad-programma Theatertechniek toe te kunnen voegen.

De Academie voor Theater en Dans (ATD) heeft de benodigde kwalificaties van de bacheloropleiding vertaald in competenties en eindkwalificaties voor het Ad-programma. Bij het onderscheid tussen het Ad-programma en de bacheloropleiding is rekening gehouden met het niveau, de complexiteit van de taken, de mate van zelfstandigheid, creërend vermogen en de kennisverschillen tussen mbo en hbo. In het informatiedossier heeft de opleiding een volledige lijst van de beoogde eindkwalificaties voor de Ad-programma opgenomen.

De mbo-opleidingen podium- en evenemententechniek (PET) zijn gericht op de kennis en technische uitvoering van bijvoorbeeld licht, geluid en trekkenwand – het onderhoud, installatie en bediening van de apparatuur. Het gaat in die opleidingen over de feitelijke realisatie van wensen die door anderen bedacht zijn en mede-vormgegeven. Voor velen is echter het perspectief dat ze ook verantwoordelijk zijn voor onder meer werkvoorbereidingen, team coördinatie, roosters, plannings en het geven van instructies. Dit leren studenten niet op het mbo. Deze vaardigheden zijn bij de Ad-er ook aanwezig, hij of zij is in staat om deze kennis toe te passen, zonder daarin direct te worden aangestuurd.

Daarnaast beschikt de Ad-er over 'kennis op het gebied van (internationale) cultuurgeschiedenis, repertoire en ontwikkelingen in het hedendaagse cultuurlandschap, van theater en film in het bijzonder' (competentie 2.5). Het verschil met de hbo-bachelor is bijvoorbeeld dat de bachelor het 'vaktechnische instrumentarium toepast in de totstandkoming van een theatraal product' (competentie 2.1), terwijl de Ad-er bekwaam is in het 'vinden van vormgevingsmogelijkheden als bijdrage aan ontwerp- en maakprocessen met behulp van technische middelen' (2.1). Het verschil wordt dan duidelijk door de mate van autonomie in de toepassing van de inzet van de kennis, welke bij de bachelor groter is dan bij de Ad-er.

De focus van het Ad-programma ligt op het ontwikkelen van het coördinerend vermogen, leidinggeven en managementvaardigheden. Aandacht voor reflectie op kunst en de rol die de theatertechnicus als leidinggevende speelt in het theatrale proces, zijn belangrijke onderdelen van het Ad-programma om de brug tussen het mbo 4 niveau en het hbo-niveau te kunnen maken.

Overwegingen

De eindkwalificaties van het Ad-programma Theatertechniek zijn naar het oordeel van het panel concreet en helder. Tevens zijn de eindkwalificaties op adequate wijze afgestemd op de nationale en internationale eisen, zowel via het beroepsprofiel van de Ad Theatertechnicus als de competenties van de bachelorspecialisatie Techniek en Theater. Deze bachelorcompetenties zijn afgeleid van het landelijk beroeps- en competentieprofiel van de bacheloropleiding Theater en het uitstroomprofiel Theatermaker en op adequate wijze vertaald naar de eindkwalificaties van dit Ad-programma. Het panel is op grond van de aangeleverde documentatie en de gevoerde gesprekken van oordeel dat de eindkwalificaties van het programma zijn gebaseerd op de landelijke beschrijving van het theaterdomein en daarmee impliciet ook zijn afgestemd op de eisen van het landelijke werkveld.

De van de bacheloropleiding afgeleide beoogde competenties zijn duidelijk gerelateerd aan werkzaamheden van eerste inspicieent. Om de functie van eerste inspicieent te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat studenten beschikken over voldoende communicatievaardigheden en moeten zij kunnen samenwerken met de artistieke uitvoerders. Het panel is van mening dat deze competenties voldoende verankerd zijn in de eindkwalificaties.

De Academie heeft een duidelijke vergelijking gemaakt tussen de doelstellingen van het Ad-programma en de Dublin-descriptoren Short Cycle. Hierdoor heeft het panel kunnen vaststellen dat de eindkwalificaties overeenstemmen met minimaal niveau 5 van het Nederlandse kwalificatieraamwerk, het beoogde niveau van dit Ad-programma. Het niveau sluit tevens aan bij het beginniveau van het derde jaar van de bacheloropleiding Theater.

Het panel vindt de doelstellingen van het Ad-programma Theatertechniek waardevol voor de theaterwereld en is daarnaast van oordeel dat het Ad-programma zich op de competenties richt waaraan de theatersector behoefte heeft. Hoewel het werkveld geen formele betrokkenheid heeft bij de ontwikkeling van het Ad-programma, toont de opleiding overtuigend aan dat de opleiding voldoende wordt gedragen en ondersteund door het werkveld. Het panel onderschrijft deze behoefte aan theatertechnici in de theatersector. De programmaleiding speelt tevens adequaat in op deze behoefte. Dat is ook in het gesprek met de vertegenwoordigers van het werkveld bevestigd. Het panel is van oordeel dat het Ad-programma juist gepositioneerd is ten opzichte van de bacheloropleiding Techniek en Theater. Bovendien heeft de opleiding de meerwaarde in de theatersector van studenten op het niveau tussen mbo en hbo adequaat verantwoord.

Conclusie: Voldoende

4.2 Onderwijsleeromgeving

4.2.1 Standaard 2

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Het programma van de Ad-opleiding bestaat uit 120 EC en is opgedeeld in twee jaar van ieder 60 EC. Het programma is thematisch opgebouwd. Het eerste jaar van de opleiding komen alle thema's aan de orde. Tevens is het eerste jaar een oriëntatie en kennismaking tussen student, opleiding en werkveld. De twee jaren zijn verdeeld in acht blokken van ieder ongeveer negen weken met aan het eind van ieder jaar een blok van vier weken voor praktijkopdrachten, reflectie, beoordelingen en evaluatie.

In de eerste jaar van het Ad-programma komen alle thema's meteen aan de orde. In het tweede jaar wordt gespecialiseerd en verdiept. In het tweede jaar komen de volgende onderwerpen voor: creatie, ondernemendheid, onderzoek en vernieuwing en samenwerken. Het ontwikkelen van creërend vermogen, het vermogen tot samenwerken en de management skills, komen terug in alle beoordelingen en reflecties aan het einde van elk blok.

Het Ad-programma heeft praktijkgericht leren als didactische visie geformuleerd. Dit betekent voor het programma dat studenten al lerende werken aan praktijkopdrachten. Terwijl studenten met de opdrachten aan het werk zijn ontvangen ze direct feedback. Vanaf de eerste dag van de opleiding werken studenten mee aan projecten met een stijgende complexiteit. De (afstudeer)projecten zijn gezamenlijke projecten van bijvoorbeeld opleidingen als Regie, Mime, Productie, Scenografie. De opleiding wordt afgesloten met een reflectieverslag waarin de student op zijn ontwikkeling als theatertechnicus reflecteert. Studenten van het Ad-programma volgen tevens gedurende de twee jaar meerdere stages/praktijkweken van verschillende lengte. De student schrijft een kort verslag waarin de eigen werkzaamheden gerelateerd zijn aan de van tevoren opgestelde leerdoelen, de reflectie daarop en de verkregen inzichten.

Docenten

Uit het informatiedossier blijkt dat het Ad-programma wordt verzorgd door 27 docenten, waarvan 11 (41%) een bacheloropleiding en 8 (30%) een masteropleiding hebben afgerond. Het Ad-programma werkt voornamelijk met gastdocenten, begeleiders en mentoren die niet in vaste dienst zijn. De lessen en workshops van het Ad-programma Theatertechniek worden begeleid door docenten/coaches die als professionals werkzaam zijn in het veld: alle personen zijn werkzaam in de beroepspraktijk als lichtontwerper of -technicus, geluidsontwerper of -technicus, technisch producent of hoofd techniek. De eerste inspicieënt van Toneelgroep Amsterdam verzorgt als docent de lessen Theatertechniek. Gedurende het jaar worden specialisten uit het vakgebied gevraagd te komen praten over hun beroepspraktijk of ze nemen de studenten mee naar hun projecten of werkomgeving.

Naast deze begeleiders, werken de studenten in projecten, producties en workshops samen met kunstenaars, regisseurs en scenografen. Het onderwijs wordt gecoördineerd door een kernteam dat wordt aangestuurd door de stafdocent en artistiek leider van de opleiding. Dit

kernteam begeleidt het onderwijs en past dit aan, aan nieuwe ontwikkelingen. Het kernteam waarborgt de continuïteit van het onderwijsleerproces.

Begeleiding

De begeleider vanuit de opleiding voert tussentijdse gesprekken met de student waarin de voortgang aan de hand van de leerdoelen wordt geëvalueerd en beoordeeld. De stagebegeleider vanuit de beroepspraktijk beoordeelt de student aan het eind van de stage op zijn functioneren en zijn vakkundigheid naar aanleiding van de gestelde leerdoelen. Aan de hand van het stageverslag en de beoordeling door de externe stagebegeleider (vastgelegd op een beoordelingsformulier) vindt als afsluiting een afrondend beoordelingsgesprek plaats tussen de begeleider van de opleiding, de externe begeleider en de student.

Voorzieningen

Het Ad-programma Theatertechniek wordt gehuisvest op de Jodenbreestraat in Amsterdam in de Academie voor Theater en Dans. In het gebouw zijn alle theater- en dansopleidingen van de academie ondergebracht. Theorielokalen, studio's, geluidsstudio's, theaterzalen en een ID-lab/beeldmedia staan in de studio ter beschikking van de studenten. Er is een schaaltheater (1:4) waarin studenten kunnen experimenteren met licht, geluid en decor op schaal en een computerruimte waar studenten onderwijs krijgen in verschillende tekenprogramma's. In de theaterzalen en studio's is een grote hoeveelheid licht- en geluidsapparatuur aanwezig, variërend van conventioneel licht tot geautomatiseerd licht, van eenvoudige geluidsets tot complexe multi surround systemen. Bovendien is er de afgelopen jaren geïnvesteerd in een studio/labruimte (Interactive Design Lab) voor digital design, waarin gewerkt kan worden met de nieuwste digitale en technologische apparatuur. Studenten hebben niet alleen les op de academie maar volgen ook programmaonderdelen bij bedrijven voor technische productie zoals Sightline in Utrecht; geluidslessen in het Instituut voor Audio- en Belichtingstechniek (IAB) in Utrecht en Peak Audio in Amsterdam.

In- en doorstroom

Het Ad-programma Theatertechniek richt zich primair op afgestudeerden van de mbo opleidingen Podium- en Evenemententechniek (PET). Het diploma mbo-4 Podium en Evenemententechniek geldt dan ook als primaire voorwaarde voor het Ad-programma. Ook studenten met een havo/vwo diploma kunnen worden toegelaten, mits zij beschikken over ervaring op het vakgebied theatertechniek op een gelijk niveau als de afgestudeerde mbo-ers. In vergelijking met leerlingen met een havo of vwo achtergrond hebben Mbo-afgestudeerden al voldoende kennis van de praktische kant van licht en geluid; het op niveau brengen van die technische skills vergt relatief minder aandacht.

Naast deze algemene vooropleidingseisen vindt selectie plaats op potentie en talent. De selectiecommissie beoordeelt daarbij de technische en fysieke vaardigheid en artistieke aanleg op basis van de competenties binnen het kader van de landelijk vastgestelde aanvullende eisen. De selectieprocedure voor het Ad programma vindt analoog plaats aan die van de bacheloropleiding. Tevens wordt bij die van het Ad-programma een aanbevelingsbrief van de betreffende mbo opleiding of werkgever (indien de aspirant al langer is afgestudeerd van het mbo) verlangd.

Studenten die het Ad-programma Theatertechniek met succes hebben afgerond, kunnen instromen in het derde jaar van het voltijdprogramma van de bacheloropleiding Techniek en Theater van de Academie voor Theater en Dans met als specialisatie Technische Productie.

Overwegingen

Het panel vindt de vorm van het curriculum van het Ad-programma Theatertechniek voldoende doordacht. Door de gesprekken heeft het panel vastgesteld dat het Ad-programma Theatertechniek beschikt over een coherent praktijk- en beroepsgericht programma van voldoende kwaliteit. De leerdoelen per vak zijn inhoudelijk geïntegreerd. Niet alle eindkwalificaties zijn echter vertaald in leerdoelen die specifiek aan een bepaald onderdeel zijn toegewezen. Zo zijn er geen leerdoelen die over communicatie en samenwerking gaan, terwijl deze competenties wel tot de eindkwalificaties behoren. Wel komen zij terug in de context van het geheel. In de gesprekken tijdens het locatiebezoek heeft het panel vernomen dat de eindkwalificaties integraal worden aangeboden en beoordeeld in de programma-onderdelen.

In het eerste blok beoordelen docenten het niveau van de studenten en hoe zich dat verhoudt tot het eindniveau. Studenten krijgen gedurende het programma telkens op deze wijze feedback. Door heldere uitleg over de inhoud van het Ad-programma zal het voor studenten naar verwachting duidelijk zijn wat docenten van hen verwachten. Dit geeft het panel het vertrouwen dat het voor de opleiding duidelijk is op welke wijze de eindkwalificaties zijn vertaald naar het curriculum. Het panel beveelt aan om de competenties en de eindkwalificaties beter te vertalen naar de vakken. Per vak dienen tevens meer concrete en SMART-geformuleerde leerdoelen geformuleerd te worden. Nu missen er leerdoelen op semesterniveau.

Door de afwijkende onderwijsvorm heeft het panel veel tijd moeten stoppen in het doorgronden van het programma. Dat de academie werkt volgens het principe van integrale beoordeling, mag volgens het panel niet resulteren in een programma-uitwerking op hoofdlijnen. Hoewel het programma deels is uitgewerkt verdienen verschillende onderdelen nog meer aandacht. Zo is het tweede jaar met daarin de stage nog beperkt uitgewerkt. Ook heeft het panel de indruk dat het voor studenten en de verantwoordelijken voor de kwaliteitszorg inzichtelijker is hoe het Ad-programma inhoudelijk vormgegeven is dan voor het panel. Voor mensen buiten het vakgebied moet dit bijna een onmogelijke opgave worden. Het panel adviseert dan ook de opleiding bij de verdere ontwikkeling van het programma door de jaren heen, zorg te dragen voor een systeem van kwaliteitszorg waardoor het Ad-niveau geborgd blijft. Het panel is wel van oordeel dat mbo-geïntegreerde de doelstellingen kunnen behalen en dat het programma studeerbaar is voor gemotiveerde studenten.

Het studiemateriaal voor het Ad-programma acht het panel inhoudelijk voldoende met een voor het werkveld herkenbaar niveau. Wel adviseert het panel beter zicht te houden op titels die mogelijk nog beter aansluiten bij de doelstellingen. Het niveau van de onderwijseenheden is toereikend voor het opdoen van toepasbare kennis in de theaterwereld. Het panel meent dat de aangeboden onderwerpen geschikt en relevant zijn voor dit Ad-programma. Door gesprekken tijdens het locatiebezoek heeft het panel er, ondanks het hier en daar nog impliciete programma, voldoende vertrouwen in dat studenten op het vereiste niveau les zullen krijgen.

Het panel is van mening dat de Academie en de programmaleiding de kwaliteit van het Ad-programma in voldoende mate borgt, mede door de opleidingscommissie die specifiek voor dit Ad-programma is opgericht. Docenten worden adequaat betrokken bij en geïnformeerd over de ontwikkeling van het programma. Het panel heeft er door de aanwezige informele

kanalen van kwaliteitsborging voldoende vertrouwen in dat in aanloop naar de start het meer uitgewerkte programma van start kan gaan.

Docenten

Het panel is van oordeel dat het personeel dat het Ad-programma Theatertechniek gaat verzorgen voldoet. Ook voorziet het programma in een vruchtbare afstemming met het mbo. Het management van het Ad-programma zet naar het oordeel van het panel ruim voldoende gekwalificeerd en gemotiveerd personeel in om te waarborgen dat de onderwijsomgeving effectief kan worden ingericht en dat leerprocessen adequaat kunnen worden ondersteund en begeleid. Docenten weten goed waar ze mee bezig zijn en op welk niveau zij gaan beoordelen: zij zijn zich zichtbaar bewust van de doelgroep en beseffen dat deze mbo-ers een andere aanpak nodig hebben dan bachelorstudenten. De docenten zijn enthousiast en hebben voldoende expertise om het programma te kunnen verzorgen. Zij hebben de juiste opleidingen afgerond, er zijn volgens het panel voldoende op masterniveau opgeleide docenten en hun werkervaring is erg ruim, waardoor actuele ontwikkelingen zeer goed in de opleiding kunnen worden ingebed.

In- en doorstroom

Het panel acht de eisen aan instromende studenten adequaat en vindt dat de opleiding de juiste vooropleidingseisen heeft geformuleerd. Het panel is van oordeel dat de programmaleiding een goed beeld heeft van de beoogde doelgroep. Bovendien voert het programma de selectie adequaat uit: er wordt uitstekend gebruik gemaakt van de ervaring met selectie voor de bacheloropleiding. Het panel noemt het positief dat studenten zonder vertraging kunnen doorstromen naar de bacheloropleiding Techniek en Theater van de Academie. De selectie van studenten biedt naar het oordeel van het panel een waarborg voor de succesvolle koppeling tussen het vinden van de juiste student en het onderwijsaanbod dat deze studenten in het Ad-programma Theatertechniek zullen genieten.

Begeleiding

De studiebegeleiding die het programma verzorgt is naar het oordeel van het panel intensief en biedt ruime mogelijkheden om knelpunten op te sporen en te verhelpen. Het is van oordeel dat het Ad-programma Theatertechniek voldoende momenten in het curriculum heeft ingebouwd om problemen die eventueel de kwaliteit van het programma belemmeren, te kunnen signaleren. Naast de regelmatige studiebegeleidingsgesprekken is de drempel voor studenten om tussentijds aan te kloppen bij docenten laag. De ervaren docenten krijgen van het panel het vertrouwen dat zij de begeleiding naar behoren kunnen uitvoeren.

Voorzieningen

Het panel heeft kennis genomen van de voorzieningen voor het Ad-programma. In het gebouw zijn modern en geavanceerd materiaal aanwezig. De voorzieningen in het gebouw noemt het panel dan ook erg goed voor het aangeboden onderwijs van de opleiding. Het panel is tevens positief over de borging van de kwaliteit van de werkplek.

Conclusie: Voldoende

4.3 Toetsing

4.3.1 **Standaard 3**

Het Ad-programma beschikt over een adequaat systeem van toetsing

Bevindingen

De Academie voor Theater en Dans heeft haar visie op toetsen, het toetsbeleid en de -systematiek, beschreven in het document 'Didactisch Concept' als onderdeel van de visie op onderwijs en leren. De toetssystematiek van het Ad-programma is afgeleid van dit beleid.

De wijze van toetsing is voor de bacheloropleiding en het Ad-programma gelijk: enkel het eindniveau verschilt. Binnen de Ad-opleiding is, net zoals in de bacheloropleiding, blijkens het informatiedossier onderscheid gemaakt in de beoordelingen van afzonderlijke vakken en de integrale semesterbeoordeling waarin de integrale en individuele ontwikkeling van de student naar aanleiding van het verwerven van competenties per semester en over de semesters heen centraal staat. De semesterbeoordeling is vakoverstijgend en bepalend voor het toekennen van studiepunten. Elk semester bestaat uit 30 studiepunten. Twintig studiepunten worden toegekend op basis van actieve participatie aan het onderwijs en 10 studiepunten op grond van een positieve integrale beoordeling. Deze studiepunten worden al dan niet toegekend, aan het eind van de integrale beoordelingsvergadering. De participatiepunten zijn voorwaardelijk voor deelname aan de beoordeling.

Het geven van structurele feedback door docenten, begeleiders en studenten onderling is de meest toegepaste vorm van toetsen. Bij de meeste werkvormen die gehanteerd worden, wordt in les- of werkverband veelvuldig gebruik gemaakt van formatieve toetsen. Summatieve toetsing wordt gebruikt bij de ondersteunende vakken zoals bijvoorbeeld dramaturgie en filosofie. Elk thematisch blok sluit af met een uitgebreide evaluatie: de student reflecteert op het geleerde, samen met de betrokken docenten en begeleiders, geeft en krijgt uitgebreid feedback en feedforward.

De beoordelingen van de afzonderlijke vakken en onderdelen komen tot stand via tussentijdse opdrachten die tijdens de lessen worden uitgevoerd. Deze beoordelingen zijn gebaseerd op aan de opdrachten gekoppelde leerdoelen en van de competenties afgeleide beoordelingscriteria, die per onderdeel in de studiegids zijn vastgelegd. De opleiding gebruikt beoordelingsformulieren waarop naast criteria die op een vijfpuntsschaal van onvoldoende tot uitstekend beoordeeld worden, er ook ruimte is voor evaluatieve opmerkingen in de vorm van uitgeschreven feedback. Na afloop van het vak of onderdeel bespreekt de docent of begeleider zijn beoordelingen individueel met de studenten.

De beoordeling naar aanleiding van producties, projecten en voorstellingen heeft de vorm van een peerassessment, een evaluerend gesprek met de studenten die aan de productie of project hebben meegewerkt. De studenten schrijven hieraan voorafgaand individueel een reflectieverlag dat de basis vormt voor een evaluatie van zowel het groepsproces als het resultaat. Naast het resultaat wordt ook de rol en de aanpak van de student, de ontwikkeling die hij tijdens het proces doorgemaakt heeft en de wijze waarop hij binnen het proces met anderen heeft samengewerkt beoordeeld.

Tweemaal per jaar vindt per jaargroep een integrale competentiegerichte beoordeling plaats. Alle docenten die dat semester hebben lesgegeven (commissie van examinatoren) nemen deel aan deze beoordelingsvergadering, waarin alle studenten individueel worden besproken en beoordeeld. Bij deze beoordelingsvergadering is regelmatig de examencommissie en structureel een student aanwezig. Vooraf zijn de prestaties van de

studenten in alle afzonderlijke vakken en onderdelen van dat semester al door de betreffende vakdocent per vak of blok beoordeeld en met de studenten besproken. Deze beoordelingen worden in de integrale beoordeling ingebracht en vormen het uitgangspunt voor een inhoudelijk gesprek per student over de brede, vakoverstijgende ontwikkeling die deze student heeft laten zien (het realiseren van de competenties). Dit gesprek wordt geleid en aangestuurd door de artistiek leider van de opleiding.

Het doel van de beoordelingsvergadering is tot een integraal gewogen oordeel te komen op basis van ontwikkeling die de student heeft laten zien. Dit oordeel overstijgt dus de beoordelingen van de afzonderlijke vakken en is bepalend voor het (al dan niet) toekennen van studiepunten en voor de voortgang van de student. Aan het oordeel wordt ontwikkelingsgerichte feedback en feed forward gekoppeld. Als daar aanleiding toe is, omdat bepaalde competenties in de ontwikkeling achterblijven of meer aandacht behoeven, kunnen aandachtspunten en of extra leeropdrachten geformuleerd worden waaraan de student het volgende semester dient te werken. Bij de volgende integrale semesterbeoordeling wordt dan gekeken of er voldoende voortgang is geboekt.

Indien de studieresultaten van de student aan het eind van het eerste jaar niet voldoen aan de door de opleiding gestelde eisen en de commissie van examinatoren onvoldoende vertrouwen heeft in de geschiktheid van de student voor de opleiding, kan de commissie hieraan een negatief bindend studieadvies (NBSA) verbinden. De procedure hiervoor is gelijk aan die van de bacheloropleiding en is opgenomen in de Onderwijs- en Examenregeling (OER).

In het afstudeerjaar werkt de Ad-student mee aan verschillende afstudeerprojecten binnen en buiten de Academie voor Theater en Dans en schrijft de student een eindverslag. De afsluitende beoordeling van het eindwerk gebeurt door een commissie van examinatoren bestaande uit de mentor van de student, de artistiek leider van de opleiding en de interne en externe begeleiders van projecten. Bij deze eindbeoordeling worden ook de gegevens van de peer-assessments van de projecten betrokken.

Borging

De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de toetsing en stelt de examinatoren aan. Tevens is de examencommissie betrokken bij de kwaliteit van toetsing. De examencommissie zal de kwaliteit van individuele toetsen steekproefsgewijs beoordelen.

Doordat de beoordelingsvergaderingen worden uitgevoerd door de commissie van examinatoren wordt de betrouwbaarheid van de beoordelingen geborgd. De randvoorwaarden voor de beoordeling zijn opgenomen in de onderwijs- en examenregeling van de opleiding.

Overwegingen

Het programmamanagement heeft naar het oordeel van het panel goed nagedacht over de invulling van het toetsprogramma. De beoordelingen zijn duidelijk ontwikkelingsgericht en zijn een geschikte manier om de ontwikkeling van studenten te beoordelen. Deze afwijkende toetssystematiek past naar het oordeel van het panel bij dit Ad-programma. Het proces van toetsing is helder en het panel is van mening dat de afstudeerprojecten behorende bij het Ad-programma Theatertechniek passen bij de doelstellingen. Door de ervaring van de Academie voor Theater en Dans met dit type onderwijs en toetsing, heeft

het panel er vertrouwen in dat de toetsing ook adequaat wordt uitgevoerd. Wel biedt de Academie nog weinig informatie hoe binnen de vakken getoetst wordt: de eindkwalificaties zijn helder, maar het is niet geheel inzichtelijk op welke wijze de toetsing plaatsvindt. Het panel adviseert het toetsbouwwerk nader uit te werken, onder andere door de leerdoelen meer SMART te formuleren (zie ook standaard 2). Dit zal ook de transparantie en toetsbaarheid van de toetsen ten goede komen. Het systeem van toetsing is hetzelfde als de bacheloropleiding. Hoewel het panel tevreden hierover is, suggereert het panel toch een beoordelingsformulier dat meer recht doet aan het Ad-programma. De structuur van het beoordelingsformulier is wel in orde.

Het panel constateert dat het programma adequaat toetst of studenten aan alle eindkwalificaties hebben voldaan. Tevens is het zicht op de voortgang van studenten groot. Het panel is in dit licht dan ook erg positief over de beoordelingsvergadering. Met de betrokkenen wordt de beoordeling geobjectiveerd. De beoordelingen verlopen transparant omdat de examencommissie regelmatig en een student structureel toebehoort zijn bij deze beoordelingsvergaderingen. Hoewel studenten bij de start van de opleiding worden geïnformeerd over de toetssystematiek, is met name in het eerste jaar de inhoud van de toetsing weinig inzichtelijk voor studenten. Het panel heeft nog geen voorbeelden kunnen zien van afstudeerprojecten. Na de start zal de opleiding de wijze van afstuderen nader uitwerken. Het panel is hier tevreden mee en heeft er vertrouwen in dat de toetsing integer en met het oog op de toekomst plaatsvindt.

Tot slot voldoet de toetsing naar het oordeel van het panel aan de eisen van validiteit, betrouwbaarheid en objectiviteit. De examencommissie heeft een heldere visie en bewaakt de kwaliteit van toetsen adequaat. De expertise en ervaring van deze commissie bij de bacheloropleiding komt hier goed van pas. De onafhankelijkheid van de examencommissie is voldoende. Bovenstaande aspecten geven het panel het vertrouwen dat de examencommissie ook de juiste beslissingen kan nemen voor het Ad-programma. Het panel krijgt de indruk dat de Academie kritisch is op eigen toetsing.

Conclusie: Voldoende

4.4 Algemene conclusie over de kwaliteit van het Ad-programma

De kwaliteit van het nieuwe Ad-programma Theatertechniek is naar het oordeel van het panel voldoende. Dit positieve eindoordeel is gebaseerd op het feit dat alle drie standaarden van het toepasselijke beperkte kader voor de toets nieuw Ad-programma van de NVAO als voldoende zijn beoordeeld. Het panel heeft enkele aanvullende adviezen gegeven die van nut kunnen zijn in het continu zoeken naar verbetering. Zij staan een positieve besluitvorming echter niet in de weg. Het geheel van het Ad-programma overziende, is het panel van oordeel dat het voorgenomen Ad-programma Theatertechniek van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten na de start zal voldoen aan de basiskwaliteit.

4.5 Aanbevelingen

In dit rapport staat een aantal aanbevelingen van het panel aan het nieuwe Ad-programma Theatertechniek van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Vanuit het oogpunt van overzichtelijkheid staan deze aanbevelingen hieronder samengevat. De belangrijkste aanbevelingen zijn de volgende:

- 1) Het panel beveelt aan het programma concreter uit te werken door de competenties en de eindkwalificaties beter te vertalen naar de vakken. Per vak dienen tevens meer concrete en SMART-geformuleerde leerdoelen geformuleerd te worden.
- 2) Het panel beveelt aan de continuïteit van de formele kwaliteitszorg beter te borgen, zodat bij de verdere ontwikkeling van het Ad-programma het Ad-niveau (5) gegarandeerd kan worden. Dit niveau 5 is voor de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten nog relatief onbekend terrein. Borgen van dit niveau is essentieel voor het bestaansrecht van de opleiding Ad-Theatertechniek.
- 3) Het panel adviseert het toetsbouwwerk nader uit te werken.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van het Ad-programma zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2 Onderwijsleeromgeving	2. Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3 Toetsing	3. Het Ad-programma beschikt over een adequaat systeem van toetsing	Voldoende
Algemene conclusie		Positief

V = voldoende O = onvoldoende

Bijlage 1: Samenstelling panel

De NVAO heeft een panel vastgesteld met volgende samenstelling:

- Voorzitter: H. Cole (BSc) Head of program en docent podiumtechnieken – Royal Institute for Theatre, Cinema & Sound, Erasmus University College, Brussel. Daarnaast is Harry Cole beoordelaar bij het EHB testcentre for technical Experience;

Leden:

- P. Beumer (BSc) Nu stage-manager voor de voorstelling Under Siege van de internationale tournee van Yang Liping. Was van 2007 tot en met 2016 assistent vormgever / hoofd techniek bij dansgezelschap ICKamsterdam. Daarvoor diverse en uiteenlopende nationale en internationale theaterproducties;
- H.R. den Heeten, organisatieadviseur, betrokken bij de implementatie van associate degree in Hoger Onderwijs, thans werkzaam bij de Rotterdam Academy, Hogeschool Rotterdam;
- Student-lid: Nienke Bach Kolling BSc, student Onderwijskunde Universiteit Twente en student Lerarenopleiding basisonderwijs aan Saxion Hogeschool.

H. (Harry) Cole (voorzitter)

De heer Cole behaalde een Professionele Bachelor in de audiovisuele kunsten / Podiumtechnieken aan het RITCS. Is sinds 7 jaar Head of Program en docent licht en ontwerp in de Audiovisuele Kunsten / podiumtechnieken aan The Royal Institute for Theatre, Cinema & Sound, Erasmus University College, Brussels. Daarnaast is Harry Cole beoordelaar bij het EHB testcentre for Technical Experience. Als Freelance lichtontwerper voor zowel Dans als teksttheater werkt hij zowel nationaal als internationaal samen met diverse gezelschappen. Hij was van 2003 tot en met 2009 Technisch Coördinator bij Troubleyn / Jan Febre.

P. (Paul) Beumer (panellid)

Dhr. Beumer is sinds 1984 werkzaam als 1^e inspicient en Hoofd techniek bij diverse nationaal en internationaal gerenommeerde dans-, en theatergezelschappen. (o.a. Shusaku Takayushi, Ulrike Quade, ICKamsterdam) Na een drie jarig dienstverband als belichter bij het Nederlands Omroep Bedrijf televisie heeft hij de opleiding theatervormgeving aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht gevolgd waar hij zich heeft gespecialiseerd in de toepassing van digitale visualisatie ten behoeve van licht en decorontwerp. Hij heeft als freelance docent lesgegeven op het Media College Amsterdam waar hij de cursus, webdesign en 3D Modelling gaf. Bij de opleiding Theaterwetenschappen aan de UVA, heeft hij het Virtueel theater en de workshop Theatervormgeving m.b.v. computer ontwikkeld. Momenteel verdiept hij zich autonoom vormgever in de psychogeografie, daarbij gebruikmakend van Multicopter (Drone) beelden, 3D print technieken en Augmented reality en als freelance theatervormgever, lichtontwerper en hoofd techniek werk hij voor verschillende dansgezelschappen.

H.R. (Herman) den Heeten (panellid)

Na vanaf 1980 in verschillende organisaties werkzaam te zijn geweest op het gebied van bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling, heeft de heer Den Heeten in 1997 het adviesbureau ProcessCoach opgericht. In dat jaar was hij als intern organisatieadviseur verbonden aan het Ministerie van Sociale Zaken. De eerste jaren van het bureau waren de

opdrachten op het gebied van organisatieverandering in zowel het private als het publieke domein. Vanaf 2002 is hij in verschillende (management)rollen verbonden geweest aan de Hogeschool van Amsterdam. Vanaf 2009 is de focus komen te liggen op de ontwikkelingen op het gebied van de associate degree in Nederland en daarbuiten. Zo is hij onder andere betrokken geweest bij het implementeren van associate degree programma's bij de Hogeschool van Amsterdam en bij een oriëntatieonderzoek voor de associate degree als onderwijsniveau in Suriname. Thans is de heer Den Heeten ook werkzaam bij de Hogeschool Rotterdam (Rotterdam Academy). Recentelijk rondde hij een masteropleiding af door onderzoek te doen naar de sturing van zelfassessment op de reflexiviteit van organisaties die opleidingen aanbieden op het Ad-niveau.

N. (Nienke) Bach Kolling

Mevrouw Bach Kolling studeert Onderwijskunde aan de Universiteit Twente en volgt tevens de lerarenopleiding basisonderwijs aan Hogeschool Saxion. Zij was eerder voorzitter en onderwijscommissaris bij de studievereniging voor Psychologie en Onderwijskunde en student-lid van de opleidingscommissie. Mevrouw Bach Kolling heeft ruime ervaring in het toetsen van opleidingen en instellingen als student-lid van panels van de NVAO.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd bijgestaan door drs. J. Siebenga (Siebenga Advies), procescoördinator NVAO en drs. A.N. Koster, onderwijskundige, Edukos Advies, extern secretaris.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op 16 mei 2017. Locatie:
Jodenbreestraat 3, Amsterdam

Programma:

Tijd	Sessie	Gesprekspartners
09.00u – 09.30u	Ontvangst en kort vooroverleg panel	
09.30u - 10.00u	Sessie 1 – gesprek vertegenwoordigers instellingsbestuur en onderwijsinstituut	<ul style="list-style-type: none"> - Jan Zoet (directeur Academie Theater en Dans), - Bert Verveld (voorzitter College van Bestuur), - Nel van Dijk (hoofd Kwaliteit, Communicatie en Beleid)
10.00u - 10.45u	Bezoek voorzieningen (<i>rondleiding</i>)	
10.45u - 11.45u	Sessie 2 – gesprek vertegenwoordigers opleidingsmanagement	<ul style="list-style-type: none"> - Eddy Westerbeek (artistiek leider), - Erik Lint (cluster coordinator Creative Team), - Anke Nust (stafdocent)
11.45u - 12.15u	Sessie 3 – gesprek vertegenwoordigers werkveld (indien relevant)	<ul style="list-style-type: none"> - Ed Wiestra (stage entertainment), - JP van Ruitenbeek (de la martheater), - HP Hulscher (de warme winkel), - Hugo van Hulst (SSBA)
12.15u - 13.00u	Overleg panel tijdens lunch (<i>besloten</i>)	
13.00u - 13.30u	Sessie 4 – gesprek vertegenwoordigers examencommissie en opleidingscommissie (indien wettelijk vereist)	<ul style="list-style-type: none"> - Fien Bloemen, vz excie, beleidsmedewerker theater en faculteitsraadsecr. - John Taylor, lid. Docent theater - Liesbeth Koot, secr excie beleidsmedewerker dansopleidingen, extern lid - Gerard Paulissen, student productie en lid opleidingscommissie
13.30u – 14.30u	Sessie 5 – gesprek docententeam	<ul style="list-style-type: none"> - Anke Nust, vaste docent - Woedy Jageneau, gastdocent - Puck Mathot, vast docent - Bastiaan Schoof. Vaste gastdocent
14.30u – 15.00u	Sessie 6 – gesprek studenten en alumni (eventueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Heidi de Vries - Bram Anneveldt, jaar 4 - Daan, Jaar 1
15.00u - 15.15u	Sessie 7 – tweede gesprek vertegenwoordigers opleidingsmanagement met aandacht voor zaken die nog onduidelijk zijn	<ul style="list-style-type: none"> - Eddy Westerbeek (artistiek leider) - Erik Lint (cluster coördinator Creative Team)
15.15u – 16.30u	Overleg panel (<i>besloten</i>)	
16.30u	Beknopte terugkoppeling	

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier toets nieuwe associate degree programma ad-programma Theatertechniek, inclusief de volgende bijlagen:

- 1) Bijlage I cao toneel en dans 2016-2019 eerste inspeciënt, inspeciënt Bijlage II beroepsprofiel Landelijk netwerk Theateropleidingen Bijlage III domeinspecifiek referentiekader eindkwalificaties
- 2) Bijlage IVa addendum bij beroepsprofiel Bijlage IVb onderzoek arbeidsmarktrelevantie Bijlage IVc kwantitatieve specificatie arbeidsmarkt Bijlage Va curriculum Ad schematisch
- 3) Bijlage Vb competentieschemamet vakken
- 4) Bijlage VI inhoudsbeschrijving programmaonderdelen jaar 1
- 5) Bijlage VII overzicht in te zetten personeel Bijlage VIII besluit macrodoelmatigheid Bijlage IX overzicht contacten werkveld
- 6) Bijlage X onderwijs- en examenregeling (OER)

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- persoonlijke competenties ter voorbereiding op stage

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

ATD	Academie voor Theater en Dans
Ba	bachelor
EC	European Credits (studiepunten)
hbo	hoger beroepsonderwijs
IAB	Instituut voor Audio- en Belichtingstechniek
Ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
PET	podium- en evenemententechniek
Wo	wetenschappelijk onderwijs

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op beperkte toetsing van het nieuwe associate-degreeprogramma Theatertechniek van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer 005488